

ماده ۱- ماده ۳ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران و تبصره های آن نسخ و متن ذیل به عنوان ماده ۱ جایگزین آن می شود:

شورای عالی بورس بالاترین رکن بازار اوراق بهادار است که تصویب سیاست های کلان آن بازار و نظارت بر عملکرد سازمان را بر عهده دارد. اعضای شورا به شرح ذیل می باشد:

۱- وزیر امور اقتصادی و دارایی به عنوان رئیس شورا؛

۲- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۳- دادستان کل کشور یا معاون وی؛

۴- رییس سازمان بورس اوراق بهادار؛

۵- یک نفر نماینده از هر یک از کانون ها؛

۶- یک نفر نماینده از هر یک از بورس ها و بازارهای خارج از بورس؛

۷- یک نفر خبره مالی با معرفی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران؛

۸- دو نفر از نمایندگان کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر؛

تبصره ۱: اشخاص موضوع بندهای ۴ تا ۸ این ماده باید دارای شرایط زیر باشند:

۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران و نداشتن تابعیت مضاعف؛

۲- عدم سابقه مؤثر کیفری؛

۳- عدم محکومیت قطعی انتظامی از بند «د» به بعد موضوع ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری (مصوب سال ۱۳۷۱)؛

۴- حداقل ۵ سال سابقه فعالیت مرتبط در بازار سرمایه؛

تبصره ۲: اعضای شورا مکلفند در بدو انتصاب و خاتمه عضویت، فهرست دارایی های خود، همسر و افراد تحت تکفل خود را به رییس قوه قضاییه گزارش نمایند.

تبصره ۳: نحوه برگزاری جلسات عادی و فوق العاده شورا به موجب دستورالعملی است که به تصویب شورا می رسد.

تبصره ۴: جلسات شورا با حضور حداقل نصف به علاوه یک نفر از اعضای شورا رسمیت می‌یابد. مصوبات شورا با رای دو سوم اعضای حاضر در جلسه شورای عالی بورس به تصویب می‌رسد.

تبصره ۵: شورای عالی بورس مرجع رسیدگی به تخلفات اعضای هیئت‌مدیره سازمان است. این شورا متخلفین را حسب نوع تخلف و براساس دستورالعمل رسیدگی به تخلفات که به تصویب شورا می‌رسد به تذکر، تذکر کتبی با درج در پرونده، کسر از حقوق و عزل از عضویت در هیئت‌مدیره محکوم می‌نماید. عزل از عضویت در هیئت‌مدیره با رای دو سوم اعضای شورا قطعی و لازم‌الاجرا می‌باشد و ادامه تصدی در منصب مربوطه در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب می‌شود. دستورالعمل مربوطه باید تا ۳ ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب شورای عالی بورس برسد.

تبصره ۶: دبیر شورای عالی بورس موظف است دستور جلسه، صورتجلسات و مصوبات شورا را همزمان با ابلاغ رئیس شورا از طریق تارنمای دبیرخانه مطابق با قانون انتشار و دسترسی آزاد اطلاعات منتشر کند.

تبصره ۷: دوره عضویت اعضای حقیقی شورای عالی بورس پنج سال است و حداکثر برای یک دوره متوالی قابل تمدید است.

تبصره ۸: در صورتی که به صلاحدید اعضای شورا حضور وزیر جهت بررسی موضوع مورد نظر در جلسه لازم باشد، در جلسات تصمیم‌گیری مربوط به همان وزارتخانه بدون حق رای دعوت می‌گردد.

تبصره ۹: اعضای بند ۵ به بعد این ماده در صورتی که بدون عذر موجه بیش از ۲ جلسه شرکت نداشته باشند از عضویت در شورا برکنار خواهند شد.

تبصره ۱۰: به منظور انجام امور اداری مربوط به وظایف شورا؛ دبیرخانه مستقل شورا زیر نظر یک نفر دبیر و با تعداد کافی کارشناس، تشکیل و هزینه‌های آن با تصویب شورا توسط سازمان پرداخت می‌گردد. دبیر شورا که به‌عنوان سخنگو نیز انجام وظیفه می‌نماید، توسط اعضای شورا تعیین و در جلسات شورا بدون حق رای حاضر می‌گردد. اعضای شورا و اعضای هیئت‌مدیره و کارکنان سازمان بورس و اوراق بهادار نمی‌توانند به سمت دبیر شورا انتخاب شوند.

تبصره ۱۱: در صورت فوت، عزل، استعفاء و برکناری هر یک از اعضا؛ مقام انتصاب‌کننده موظف است ظرف مدت یک‌ماه فرد جایگزین را معرفی نماید.

ماده ۲- حکم رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار پس از انتخاب شورای عالی بورس توسط رئیس جمهور صادر می‌گردد.

تبصره ۱: رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار به عنوان عضو شورای پول و اعتبار با حق رای تعیین می‌شود.

تبصره ۲: رئیس سازمان بدون حق رای در جلسات هیئت دولت با موضوعات مرتبط با بازار سرمایه، حضور می‌یابد.

تبصره ۳: دبیر هیئت دولت موظف است حداقل یک هفته قبل از جلسات مرتبط با بازار سرمایه از رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار دعوت به عمل آورد.

ماده ۳- سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است نسبت به افشا بودجه مصوب سالانه قبل از پایان سال مالی و افشا گزارش حسابرس و بازرس قانونی، صورت‌های مالی حسابرسی شده، گزارش عملکرد سالانه، صورت‌های مالی خود و اشخاص حقوقی تابعه با گذشت حداکثر چهار ماه از پایان سال مالی خود؛ اقدام و پس از تصویب صورت‌های مالی حسابرسی شده در شورای عالی بورس و اوراق بهادار، نسبت به ارائه گزارش حسابرس و بازرس قانونی و صورت‌های مالی حسابرسی شده و گزارش عملکرد سالانه و صورت‌های مالی خود و اشخاص حقوقی تابعه به عموم از طریق تارنمای رسمی سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام نماید.

تبصره: سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است هر سه ماه یکبار گزارش تمامی درخواست‌های اخذ مجوز دریافتی، مجوزهای صادره و رد شده از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار به تفکیک نهادها و ابزارهای مالی را به صورت عمومی منتشر کند.

ماده ۴- تملک سهام شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار (ناشر) توسط شرکت فرعی / وابسته به صورت مستقیم یا غیرمستقیم ممنوع است و این سهام دارای حق رای نبوده و در نصاب‌های مربوط به دعوت، تشکیل و رسمیت مجامع محاسبه نمی‌گردد. تملک سهام و اعمال حقوق مالکانه سهام شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار (ناشر) توسط شرکت فرعی / وابسته یا شرکت‌های مرتبط با کارکنان ناشران و نظایر آن به صورت مستقیم یا غیرمستقیم تابع مقرراتی است که ظرف مدت حداکثر ۳ ماه پس از ابلاغ این قانون، به پیشنهاد سازمان بورس و اوراق بهادار، به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار می‌رسد.

تبصره: سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است زیرساخت‌های لازم را برای رعایت این ماده فراهم نماید؛ به طوری که اعلام ترکیب سهامداران دارای حق رأی هر شرکت توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، با لحاظ این ماده صورت پذیرد.

حذف ماده ۵ پیش‌نویس «طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران»

ماده ۶- تهیه و پیشنهاد سند ارتقاء دانش مالی و اقتصادی بر عهده وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان بورس و اوراق بهادار است که ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این قانون به دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی، جهت تصویب توسط آن شورا ارایه می‌گردد.

حذف ماده ۷ پیش‌نویس «طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران».

حذف ماده ۸ پیش‌نویس «طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران».

ماده ۹- در صورت سلب صلاحیت حرفه‌ای مدیران ناشران و نهادهای مالی و تشکلهای خودانتظام توسط سازمان بورس و اوراق بهادار از تاریخ ابلاغ حکم قطعی، مدیران محکوم به سلب صلاحیت، از مسئولیت مربوطه منفصل شده و سوابق این محکومیت توسط سازمان به مراجع ذیصلاح اعلام می‌گردد. سلب صلاحیت به موجب مقرراتی که به تصویب شورای عالی بورس می‌رسد انجام می‌گیرد. مرجع بدوی، سازمان بورس و اوراق بهادار و مرجع تجدید نظر، کمیته‌ای سه نفره به تشخیص شورای عالی بورس است. تبصره ۱: اعضای کمیته‌ی رسیدگی به آراء تجدیدنظر در اولین جلسه شورای عالی بورس توسط این شورا تعیین می‌گردد.

تبصره ۲: در صورت سلب صلاحیت حرفه‌ای مدیران ناشران و نهادهای مالی و تشکلهای خودانتظام، مدت مأموریت ایشان منقضی می‌گردد.

تبصره ۳: در صورت سلب صلاحیت نماینده حقیقی شخص حقوقی؛ شخص حقوقی موظف به معرفی نماینده جدید ظرف ۱۰ روز کاری خواهد بود و در صورت سلب صلاحیت شخص حقیقی، هیئت‌مدیره ظرف ۳۰ روز کاری موظف به برگزاری مجمع به منظور تعیین عضو جایگزین خواهد بود.

تبصره ۴: در مواردی که قبول سمت مدیریت در ناشران، نهادهای مالی و تشکلهای خود انتظام منوط به احراز صلاحیت توسط سازمان بورس و اوراق بهادار است، قبول مسئولیت و اختیار پیش از احراز صلاحیت فاقد هر گونه اثر می‌باشد. سازمان بورس و اوراق بهادار در هر حال مکلف به اعلام نظر ظرف مدت ۱۰ روز کاری از تاریخ درخواست متقاضی هستند. عدم اعلام نظر ظرف این مدت در حکم تایید صلاحیت خواهد بود.

ماده ۱۰- علاوه بر شرکتهای خصوصی، شرکتهای دولتی مجازند پس از کسب مجوز از شورای اقتصاد در چارچوب مقررات بازار سرمایه نسبت به تاسیس صندوقهای پروژه در سطح ملی با رعایت شرایط زیر اقدام نماید.

۱- آورده دولت در صندوق‌های پروژه شامل مجوز، ماشین‌آلات، زیرساخت‌ها و موارد مشابه بوده و با تخفیف، نسبت به ارزش کارشناسی لحاظ می‌گردد. دولت مجاز به آورده نقدی نیست. آورده نقدی مورد نیاز برای تاسیس صندوق پروژه از طریق پذیرهنویسی در بازار سرمایه صورت می‌پذیرد که تمامی افراد حقیقی و حقوقی غیردولتی مجاز به شرکت در آن هستند.

۲- سقف سهام‌داری دولت در صندوق‌های پروژه حداکثر ۲ سال بعد از پذیرهنویسی در صندوق پروژه ۲۰٪ است و دولت مکلف است مازاد سهام خود از نصاب مزبور در صندوق‌های پروژه را در بازار سرمایه به عموم عرضه کند.

تبصره ۱: مدیریت صندوق پروژه را نهادهای مالی برعهده خواهند داشت.

تبصره ۲: دارندگان واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق پروژه به میزان واحد سرمایه‌گذاری تحت مالکیت، در مجامع صندوق صاحب حق رای خواهند بود.

تبصره ۳: شرکت‌های خصوصی مجازند مطابق قوانین و مقررات بازار سرمایه نسبت به تاسیس صندوق‌های پروژه اقدام نمایند.

تبصره ۴: وزارت امور اقتصاد و دارایی مکلف است ضوابط و دستورالعمل‌های مربوط به تاسیس، اداره، شناسایی ارزش خالص دارایی‌ها و سایر موارد موضوع این ماده را با همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار، حداکثر ظرف مدت ۳ ماه پس از ابلاغ این قانون، به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی برساند.

تبصره ۵: دولت مجاز است نسبت به واگذاری سهام طرح (پروژه)‌های نیمه تمام صنعتی و تولیدی در اختیار خود در قالب شرکت‌های سهامی عام طرح (پروژه) یا واگذاری به صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه (طرح) از طریق بازار سرمایه اقدام نماید.

ماده ۱۱- شرکت‌های پذیرش شده و عرضه شده در بورس تهران یا فرابورس ایران در مواقعی که نسبت به افزایش سرمایه از محل سود تقسیم نشده (ثبت شده در حساب‌های سود انباشته، اندوخته احتیاطی و سایر اندوخته‌های اختیاری) اقدام نمایند در صورت ارائه گواهی ثبت افزایش سرمایه به اداره امور مالیاتی مربوطه حداکثر تا پایان سال مالی، پس از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه معادل سی درصد مبلغ افزایش سرمایه مذکور از درآمد مشمول مالیات سال مالی بعد کسر و نرخ مالیات آن به نرخ صفر محاسبه می‌گردد.

تبصره ۱: معافیت‌های مذکور در ماده فوق، درباره سود تقسیم نشده سنوات قبل تا یک سال از زمان تصویب مشمول اعمال است.

ماده ۱۲- ماده (۱۴۳) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«ماده ۱۴۳- معادل ده درصد از مالیات بر درآمد شرکت‌هایی که سهام آنها در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس داخلی و خارجی پذیرفته شده‌اند از سال پذیرش تا سالی که از فهرست شرکت‌های پذیرفته‌شده در این بورس‌ها و بازارها لغو پذیرش شده‌اند، با تأیید بورس‌های مربوطه بخشوده می‌شود. شرکت‌هایی که سهام آنها برای معامله در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس پذیرفته شود در صورتی که در پایان دوره مالی به تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار حداقل بیست درصد ۲۰٪ سهام شناور آزاد داشته باشند معادل دو برابر معافیت فوق از بخشودگی مالیاتی برخوردار می‌شوند. همچنین معادل ده درصد از مالیات بر درآمد حاصل از فروش کالاهایی که در بورس‌های کالایی پذیرفته شده و به فروش می‌رسد از سال پذیرش تا سالی که از فهرست کالاهای پذیرفته شده در این بورس لغو پذیرش شده‌اند با تأیید بورس‌های مربوطه بخشوده می‌شود. در بورس کالایی به ازاء هر ۱۰ درصد از مبلغ کل فروش کالاها در بورس کالایی مربوطه در هر سال مالی، به میزان یک درصد به نرخ معافیت فوق تا سقف ۲۰ درصد افزوده می‌شود.

تبصره ۱: از هر نقل و انتقال سهام و سهم‌الشرکه و حق تقدم سهام و سهم‌الشرکه شرکا در سایر شرکت‌ها، مالیات مقطوعی به میزان چهار درصد (۴٪) ارزش اسمی آنها وصول می‌شود. از این بابت وجه دیگری به عنوان مالیات بر درآمد نقل و انتقال فوق مطالبه نخواهد شد. انتقال‌دهندگان سهام و سهم‌الشرکه و حق تقدم سهام مکلفند قبل از انتقال، مالیات متعلق را به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند. ادارات ثبت یا دفاتر اسناد رسمی مکلفند در موقع ثبت تغییرات یا تنظیم سند انتقال حسب مورد گواهی پرداخت مالیات متعلق را اخذ و ضمیمه پرونده مربوط به ثبت یا انتقال کنند.

تبصره ۲: در شرکت‌های سهامی پذیرفته‌شده در بورس اندوخته صرف سهام مشمول مالیات مقطوع به نرخ نیم درصد (۵٪) خواهد بود و به این درآمد مالیات دیگری تعلق نمی‌گیرد. شرکت‌ها مکلفند ظرف سی روز از تاریخ ثبت افزایش سرمایه آن را به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند.

تبصره ۳: نقل و انتقال مبتنی بر توافق بازخرید اسلامی (عملیات ریپو) انواع اوراق بهادار دولتی و غیردولتی از مالیات معاف می‌باشد.

تبصره ۴: نقل و انتقال دارایی از/ به صندوق پروژه معاف از مالیات نقل و انتقال است.

ماده جدید- این بند به بند الف قانون مالیات بر ارزش افزوده (مصوب سال ۱۴۰۰ مجلس شورای اسلامی) الحاق گردد: در صورتی که کالای موضوع اوراق بهادار مبتنی بر کالا مشمول پرداخت عوارض و مالیات بر ارزش افزوده باشد، معاملات اوراق موضوع آن محصول در بورس‌های کالایی مشمول مالیات ارزش افزوده نخواهد بود. مالیات کالای مزبور صرفاً یک بار در زمان تحویل فیزیکی کالا به خریدار پس

از کسر اعتبار مالیاتی وصول خواهد شد. سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است با همکاری سازمان امور مالیاتی ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این قانون ساز و کار ثبت اوراق بهادار مبتنی بر کالا توسط اولین مالک (در زمان تبدیل کالا به اوراق بهادار مبتنی بر کالا) و اخذ مالیات از تحویل گیرنده نهایی کالا (در زمان تبدیل اوراق بهادار به کالا) را طی آیین نامه‌ای تدوین و برای تصویب به وزیر امور اقتصاد و دارایی ارائه نماید.

حذف ماده ۱۳ پیش نویس «طرح اصلاح قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران».

ماده ۱۴- کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران و شرکت‌های فرعی و زیرمجموعه آنها مکلف به عرضه محصولات خود از طریق بورس‌های کالایی هستند. مگر در مواردی که به تشخیص سازمان بورس و اوراق بهادار قابلیت پذیرش و عرضه در بورس مربوطه نداشته باشند یا بر اساس تشخیص آن سازمان، عرضه محصول برخلاف منافع سهامداران شرکت باشد. پس از پذیرش کالاها در بورس‌های کالایی کلیه تولیدکنندگان کالاهای پذیرفته شده مکلف به عرضه کالاهای مذکور در بورس‌های مربوطه هستند.

تبصره ۱: کالاهای فاقد قابلیت پذیرش در بورس‌های کالایی به تشخیص سازمان بورس و کالاهایی که به تشخیص آن سازمان عرضه آنها برخلاف منافع سهامداران شرکت است از شمول این ماده خارج و سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است دلایل عدم قابلیت پذیرش آن را افشای عمومی نماید. عدم انجام تعهدات مذکور به منزله تضییع حقوق عمومی است و مشمول مقررات حاکم بر آن می‌شود.

تبصره ۲: به منظور توسعه بازار مشتقه در بورس‌های کالایی و اوراق بهادار، هزینه یا زیان ناشی از فعالیت در بازار مشتقه به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود.

تبصره ۳: آن دسته از کالاهایی که از طریق بورس‌های کالایی صادر می‌شوند از پرداخت مالیات موضوع ماده (۱۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده با ارائه گواهی انجام معاملات در بورس کالایی مربوطه و تایید گمرک مبنی بر صادرات کالای مذکور معاف می‌باشند.

ماده ۱۵- تمامی وزارتخانه‌ها، نهادهای دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های وابسته و تابعه آنها، مکلفند کلیه محصولات خود را از طریق بورس‌های کالایی عرضه نمایند. مگر در مواردی که به تشخیص سازمان بورس و اوراق بهادار قابلیت پذیرش و عرضه در بورس مربوطه را نداشته باشند.

تبصره ۱: فروش داخلی و صادراتی کلیه محصولات تولیدی شرکت‌های پتروشیمی و پالایشگاهی از جمله محصولات تولیدی این شرکت‌ها که جهت تأمین نیاز داخل کشور به شرکت ملی پخش و پالایش فروخته می‌شود، صرفاً از طریق بورس‌های کالایی مربوطه انجام می‌گیرد و مشمول قیمت‌گذاری دستوری توسط دولت نخواهد بود. سایر محصولات تولیدی شرکت‌های پتروشیمی و پالایشگاهی که صادر می‌گردد نیز راساً توسط این شرکت‌ها در رینگ صادراتی بورس‌های کالایی مربوطه عرضه‌شده و به فروش می‌رسد.

تبصره ۲: در صورتی که اشخاص حقیقی و حقوقی به منظور صادرات محصولات تولیدی شرکت‌های پتروشیمی و پالایشگاهی اقدام به خرید این محصولات در رینگ صادراتی بورس‌های کالایی نمایند، حواله خرید تاییدشده توسط بورس مربوطه به منزله مجوز صادرات آن محصول بوده و گمرکات کشور نمی‌توانند مانع صادرات محصولات فوق گردند.

تبصره ۳: عدم ایفای الزامات مذکور در این ماده و تبصره‌های آن، به‌منزله تزییع حقوق عمومی است و مشمول مقررات حاکم بر آن می‌شود.

ماده ۱۶- سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است اساسنامه کانون سهامداران حقیقی بازار سرمایه را ظرف مدت سه ماه از ابلاغ این قانون تهیه و جهت تصویب به شورای عالی بورس و اوراق بهادار پیشنهاد نماید.

تبصره- شورای عالی بورس اوراق بهادار مکلف است ظرف حداکثر سه ماه پس از تصویب اساسنامه مذکور، با رعایت استقلال کانون سهامداران حقیقی، نسبت به اعلام فراخوان عضویت و انجام دعوت برای برگزاری اولین مجمع عمومی کانون مذکور اقدام نماید.